

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH ORAZ FINANSÓW

z dnia 28 sierpnia 1981 r.

w sprawie szczegółowych zasad wypłacania rekompensaty z tytułu podwyżek cen detalicznych chleba i przetworów zbożowo-mącznych oraz zasad odpłatności z tytułu korekty stawek żywieniowych.

Na podstawie § 3 ust. 2 pkt 11 i ust. 4 uchwały nr 187 Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1981 r. w sprawie podwyższenia cen detalicznych niektórych artykułów żywnościowych (Monitor Polski Nr 22, poz. 200) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa:

- 1) szczegółowe zasady wypłacania rekompensaty z tytułu podwyżek cen detalicznych pieczywa i przetworów zbożowo-mącznych przez uspołecznione zakłady pracy, a także niektóre inne jednostki upoważnione do jej wypłacania,
 - 2) zasady finansowania rekompensat oraz odpłatności z tytułu korekty stawek żywieniowych.
2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:
- 1) uchwale — rozumie się przez to uchwałę nr 187 Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1981 r. w sprawie podwyższenia cen detalicznych niektórych artykułów żywnościowych (Monitor Polski Nr 22, poz. 200),
 - 2) rekompensacie — rozumie się przez to rekompensatę pieniężną z tytułu podwyższenia cen detalicznych niektórych artykułów żywnościowych.

§ 2. Oprócz osób wymienionych w § 3 ust. 2 pkt 1—10 uchwały rekompensata przysługuje następującym osobom:

- 1) wykonującym pracę nakładczą na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 2) zatrudnionym w systemie agencji-prowizyjnym i objętym z tego tytułu ubezpieczeniem społecznym,
- 3) wykonującym pracę o charakterze trwałym na podstawie umowy zlecenia i objętym z tego tytułu ubezpieczeniem społecznym,
- 4) pobierającym zasiłek wychowawczy z uspołecznionych zakładów pracy,
- 5) pozostającym czasowo bez pracy, korzystającym z zasiłków wypłacanych z funduszu aktywizacji zawodowej,
- 6) utrzymującym się ze świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego,
- 7) zatrudnionym w uspołecznionych zakładach pracy i pobierającym zasiłek chorobowy ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

- 8) członkom rodzin osób wymienionych w pkt 1—7, na których jest pobierany zasiłek rodzinny, a także osobom pozostającym na utrzymaniu, wymienionym w § 3, na które zasiłek ten nie jest pobierany.

§ 3. Przez osoby pozostające na utrzymaniu, na które nie pobiera się zasiłku (dodatku) rodzinnego, rozumie się:

- 1) osoby, które z tytułu wieku lub złego stanu zdrowia są niezdolne do pracy,
- 2) nie spełniające warunków określonych w pkt 1 żony pracowników, emerytów i rencistów oraz innych osób uprawnionych do rekompensaty, które wychowują lub wychowały dziecko,
- 3) osoby alimentowane przez pracowników, emerytów i rencistów oraz przez inne osoby uprawnione do rekompensaty, jeżeli odpowiadają warunkom określonym w pkt 1 i 2.

§ 4. 1. Podstawę do wypłacania rekompensaty dla członków rodzin pracowników stanowi:

- 1) ewidencja zasiłków rodzinnych — dla osób, na które jest pobierany zasiłek rodzinny,
- 2) oświadczenie pracownika — dla osób, na które nie jest pobierany zasiłek rodzinny; w odniesieniu do osób w wieku od 19 do 60 lat należy ponadto dołączyć zaświadczenie lekarskie, stwierdzające niezdolność do pracy; nie dotyczy to młodzieży uczącej się oraz żon pracowników, które wychowują lub wychowały dziecko.

2. Ustalenia ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio przy określaniu uprawnień do rekompensaty dla członków rodzin emerytów i rencistów, na których nie jest pobierany dodatek rodzinny.

§ 5. 1. Uspołecznione zakłady pracy wypłacają rekompensatę:

- 1) pracownikom,
- 2) osobom wykonującym pracę nakładczą na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 3) osobom zatrudnionym w systemie agencji-prowizyjnym,
- 4) osobom wykonującym pracę o charakterze trwałym na podstawie umowy zlecenia,
- 5) uczniom zatrudnionym na podstawie umowy o naukę zawodu,
- 6) osobom odbywającym praktyki zawodowe,

- 7) matkom korzystającym z urlopu wychowawczego, na które nie jest pobierany zasiłek rodzinny,
- 8) emerytom i rencistom, których prawo do emerytur i rent zostało zawieszane w całości,
- 9) członkom rodzin oraz innym osobom pozostającym na utrzymaniu osób wymienionych w pkt 1—8.

2. Wypłata rekompensaty w uspołecznionych zakładach pracy działających według zasad rozrachunku gospodarczego obciąża koszty eksploatacyjne tych zakładów, a w zakładach pracy będących jednostkami lub zakładami budżetowymi — środki budżetowe na działalność bieżącą. W uspołecznionych zakładach pracy działających według zasad rozrachunku gospodarczego koszty wypłat rekompensaty traktuje się jako usprawiedliwione niewykonanie planu obniżki kosztów i akumulacji finansowej. Koszty te uważa się za zmianę metodologiczną w rozumieniu przepisów o ustalaniu podstawy odpisu na fundusze zachęty materialnej.

3. Zasady wypłat, o których mowa w ust. 2, w odniesieniu do członków rodzin i innych osób pozostających na utrzymaniu osób wymienionych w ust. 1 pkt 1—8 obowiązują do końca roku 1981. Od dnia 1 stycznia 1982 r. wypłaty rekompensaty dla tych osób podlegają rozliczeniu z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w ciężar należnych składek na ubezpieczenia społeczne.

§ 6. Wypłaty z tytułu rekompensaty powinny być wykazywane w odrębnej rubryce listy płac.

§ 7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca rekompensatę:

- 1) emerytom i rencistom pobierającym emerytury i renty; wypłaty te dokonywane są ze środków funduszu emerytalnego, funduszu emerytalnego rolników i państwowego funduszu kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych.
- 2) pracownikom uspołecznionych zakładów pracy, którym zasiłek chorobowy wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych; wypłaty te dokonywane są ze środków budżetowych przeznaczonych na te zasiłki,
- 3) osobom pobierającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jeżeli nie otrzymują rekompensaty z innego źródła.
- 4) członkom rodzin oraz innym osobom uprawnionym pozostającym na utrzymaniu osób wymienionych w pkt 1—3,
- 5) członkom rodzin oraz innym osobom pozostającym na utrzymaniu osób zatrudnionych w zakładach pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej, w instytucjach kościelnych i spółkach polskich z udziałem kapitału zagranicznego; wypłaty te dokonywane są ze środków budżetowych przeznaczonych na zasiłki rodzinne. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może zlecić wypłatę rekompensaty zakładom pracy upoważnionym do wypłaty zasiłków rodzinnych.

§ 8. Emerytom i rencistom kolejowym rekompensatę wypłaca Biuro Wypłat Rent Kolejowych.

§ 9. Emerytom i rencistom utrzymującym się ze świadczeń z Państwowego Zakładu Ubezpieczeń rekompensatę wypłaca ten Zakład.

§ 10. Studentom i doktorantom, a także członkom rodzin pozostającym na utrzymaniu rekompensatę wypłaca szkoła wyższe ze środków szkoły wyższej. Warunkiem wypłaty rekompensaty jest złożenie oświadczenia o niepobieraniu rekompensaty z innego tytułu.

§ 11. 1. Osobom pobierającym zasiłki z funduszy pomocy społecznej rekompensatę wypłacają terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego. Wypłaty te dokonywane są ze środków budżetowych przeznaczonych na opiekę społeczną.

2. Wojewodowie (prezydenci miast stopnia wojewódzkiego) podwyższą o 200 zł wysokość zasiłków stałych pochodzących ze środków budżetowych przeznaczonych na opiekę społeczną — począwszy od miesiąca września 1981 r.

§ 12. Osobom pozostającym czasowo bez pracy, a korzystającym z zasiłków wypłacanych z funduszu aktywizacji zawodowej, oraz innym osobom pozostającym na ich utrzymaniu rekompensatę wypłacają terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego — w ciężar tego funduszu.

§ 13. Rekompensata przysługuje za każdy miesiąc kalendarzowy i wypłacana jest z góry w terminach przewidzianych dla wypłaty wynagrodzeń lub świadczeń, z zastrzeżeniem § 15.

§ 14. 1. Rekompensata przysługuje również osobom podejmującym pracę po raz pierwszy oraz osobom zmieniającym zakład pracy. W razie zmiany zakładu pracy w danym miesiącu przysługuje tylko jedna rekompensata.

2. W razie zbiegu uprawnień do rekompensaty z różnych tytułów przysługuje tylko jedna rekompensata.

3. Pracującym emerytom i rencistom, którym nie zawieszono prawa do emerytury lub renty, rekompensatę wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych; w razie przejścia pracownika na emeryturę lub rentę rekompensatę wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

4. Jeżeli pracownik (osoba wykonująca pracę nakładczą) jest zatrudniony więcej niż w jednym zakładzie pracy, rekompensatę wypłaca zakład pracy wskazany przez niego jako główny pracodawca.

5. Rekompensata nie przysługuje za miesiące, w których pracownikowi w ogóle nie przysługiwało wynagrodzenie ani zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

§ 15. Pierwsza wypłata rekompensaty nastąpi:

- 1) dla pracujących, stypendystów, uczniów i członków rodzin tych osób oraz innych osób będących na ich utrzymaniu — przy najbliższej wypłacie wynagrodzenia (stypendium) po wprowadzeniu nowych cen,
- 2) dla emerytów i rencistów — w najbliższych terminach wypłaty świadczeń emerytalnych (rentowych). Urzędy pocztowe doręczą zryczałtowaną kwotę 600-złotową traktowaną jako zaliczkowa wypłata rekompensaty. Rozliczenie tej kwoty nastąpi w terminach płatności świadczeń emerytalnych (rentowych) przypadających w listopadzie.

§ 16. 1. Rekompensata jest wypłacana przez uspołecznione zakłady pracy poza planowanym przez funduszem płac i nie wchodzi do podstawy ustalania:

- 1) podatku od funduszu płac,
- 2) podatku wyrównawczego,
- 3) składek na ubezpieczenia społeczne,
- 4) poszczególnych składników wynagrodzenia,
- 5) emerytur i rent, zasiłków z ubezpieczenia społecznego oraz innych świadczeń społecznych i socjalnych.

2. Uzyskanie rekompensaty nie ma wpływu na zakres uprawnień uzależnionych od wysokości wynagrodzeń i dochodów.

§ 17. W partiach politycznych, organizacjach społecznych i w związkach zawodowych wypłata rekompensaty pracownikom dokonywana jest w ciężar środków tych zakładów. Rekompensata przypadająca dla członków rodzin i innych osób pozostających na utrzymaniu pracowników podlega rozliczeniu z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w ciężar należnych składek na ubezpieczenia społeczne.

§ 18. 1. Jednostki i zakłady budżetowe, które prowadzą działalność polegającą między innymi na wydawaniu posiłków, stosują skorygowane normy budżetowe ustalone zarządzeniem Ministra Finansów wydanym na podstawie § 4 ust. 2 pkt 2 uchwały oraz skorygowane stawki odpłatności ustalone na podstawie § 4 ust. 1 uchwały.

2. Środki uzyskane z odpłatności (ust. 1) jednostki budżetowe zarachowują na rachunek dochodów budżetowych zgodnie z ogólnymi zasadami budżetowymi, a jednostki budżetowe prowadzące działalność w ramach środków specjalnych i zakłady budżetowe — na rachunek środków pozabudżetowych.

§ 19. 1. Zwiększone wydatki w jednostkach budżetowych objętych budżetem centralnym pokrywa się ze środków budżetu centralnego, a w jednostkach budżetowych objętych budżetem terenowym — ze środków właściwego budżetu terenowego.

2. Zwiększone koszty zakładów budżetowych podlegają pokryciu ze środków własnych pochodzących z uzyskanej odpłatności za posiłki, a jeżeli posiłki wydawane są nieodpłatnie lub tylko za częściową odpłatnością — różnica podlega pokryciu ze środków właściwego budżetu.

§ 20. 1. Ministrowie i wojewodowie (prezydenci miast stopnia wojewódzkiego) przedstawiają Ministrowi Finansów za pośrednictwem resortów koordynujących, w terminie do dnia 30 września 1981 r., wnioski w sprawie zwiększenia kredytów budżetowych na pokrycie kosztów rekompensaty, zwiększonych wydatków na żywienie w jednostkach budżetowych i wydatków na zasiłki stałe, o których mowa w § 11, jak również z tytułu ewentualnej dotacji dla zakładów budżetowych — wraz z odpowiednim uzasadnieniem kalkulacyjnym.

2. Do czasu dokonania odpowiednich zmian z tytułów, o których mowa w ust. 1, we właściwych budżetach (centralnym i terenowych) jednostki budżetowe uruchamiają — bez otwarcia kredytów — niezbędne środki budżetowe na pokrycie wydatków (kosztów) wymienionych w ust. 1, obciążając nimi rachunek wydatków budżeto-

wych we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej działowej i rozdziałowej i odpowiednie paragrafy wydatków rzeczowych oraz dotacje, a w zakresie rekompensaty wypłacanej pracownikom i osobom uprawnionym — nowy § 16 „Rekompensata z tytułu podwyżki cen”.

§ 21. Jednostki nie będące jednostkami i zakładami budżetowymi pokrywają zwiększone wydatki wynikające z podwyższenia cen detalicznych niektórych artykułów żywnościowych ze środków własnych i opłat pobieranych za posiłki.

§ 22. W zbiorowym żywieniu przyzakładowym zakłady pracy ustalą nowe opłaty za korzystanie ze stołówek pracowniczych i żywienia przyzakładowego w zakładach gastronomicznych sieci otwartej, stosując zasadę pokrywania przez korzystających z tych usług pełnego kosztu przetworów zbożowych wchodzących w skład posiłków, liczonych po cenach detalicznych.

§ 23. W działalności Funduszu Wczasów Pracowniczych oraz zakładowej działalności socjalnej finansowanej ze środków zakładowego funduszu socjalnego, polegającej między innymi na wydawaniu posiłków, stosuje się odpowiednio podwyższone stawki odpłatności za te posiłki zgodnie z ustaleniami, o których mowa w § 18 ust. 1, oraz zgodnie z zasadą pokrywania przez korzystającego z posiłków pełnego kosztu przetworów zbożowych wchodzących w ich skład, liczonych po cenach detalicznych.

§ 24. 1. Podwyższone stawki odpłatności obowiązują od dnia 1 września 1981 r. i mają zastosowanie do osób uiszczających opłaty po tym dniu.

2. Skutki finansowe wynikające z pobrania przed dniem 1 września 1981 r. od usługobiorców opłat niższych niż obowiązujące od tego dnia pokrywa się:

- 1) w jednostkach i zakładach budżetowych — ze środków budżetu Państwa,
- 2) w zbiorowym żywieniu przyzakładowym — ze środków zakładów pracy,
- 3) w zakładowej działalności socjalnej — ze środków zakładowego funduszu socjalnego, a w działalności Funduszu Wczasów Pracowniczych — ze środków zakładowego funduszu socjalnego bądź ze środków własnych.

§ 25. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 września 1981 r.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: A. Rajkiewicz
Minister Finansów: M. Krzak